

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΔΑ:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**I. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄**

Αθήνα, 20 Μαΐου 2021

Αρ. Πρωτ.: Ε. 2112

Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 101 84 ΑΘΗΝΑ
Τηλέφωνο : 210 3375315
210 3375312

ΠΡΟΣ: Ως Π.Δ.

E-Mail : d12.a@yo.syzefxis.gov.gr
d12.b@yo.syzefxis.gov.gr
Url : www.aade.gr

**II. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α΄
ΤΜΗΜΑ Α΄
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α΄**

Ταχ. Δ/ση : Χανδρή 1 & Θεσσαλονίκης
Ταχ. Κώδικας : 18346 Μοσχάτο
Url : www.aade.gr

ΘΕΜΑ: Οδηγίες συμπλήρωσης εντύπου Ε3 (Κατάσταση Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα) και Κατάστασης Φορολογικής Αναμόρφωσης φορολογικού έτους 2020.

ΓΕΝΙΚΑ

Το έντυπο Ε3 (Κατάσταση Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα) και η Κατάσταση της Φορολογικής Αναμόρφωσης για το φορολογικό έτος 2020 είναι ενιαίο για όλα τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες του άρθρου 45 του ν.4172/2013 (Α' 167, εφεξής ΚΦΕ), καθώς και τις ατομικές επιχειρήσεις, ανεξάρτητα από την κατηγορία τήρησης των βιβλίων (απλογραφικά ή διπλογραφικά) ή τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών τους καταστάσεων (με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα ή Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα).

Οι σχετικοί πίνακες συμπληρώνονται από όλες τις επιχειρήσεις, ανάλογα με την δραστηριότητά τους με εξαίρεση τον Πίνακα ΣΤ', ο οποίος συμπληρώνεται μόνο από τις ατομικές επιχειρήσεις.

Στο έντυπο αυτό καταχωρούνται τα δεδομένα των βιβλίων των επιχειρήσεων όπως αυτά προκύπτουν με βάση τις διατάξεις του ν.4308/2014 (Α' 251).

Επισημαίνεται ότι τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα καθώς και τα νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που με βάση την εικόνα που παρουσιάζουν στο Μητρώο δηλώνονται ως μη υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων, θα πρέπει να επικαιροποιήσουν την εικόνα τους, με βάση τα οριζόμενα στον ν.4308/2014, αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης βιβλίων, προκειμένου να εφαρμόζονται ορθά οι διατάξεις του άρθρου 31 του ν.3986/2011 (Α' 152) περί επιβολής τέλους επιτηδεύματος.

Στις περιπτώσεις που το έντυπο Ε3 συμπληρώνεται υποχρεωτικά από λογιστή – φοροτεχνικό (σχετ. άρθρο 38 του ν.2873/2000-Α'285 και ΠΟΛ.1008/2011-Β' 136 απόφαση Υπουργού Οικονομικών όπως ισχύουν), ήτοι:

- α) για όλα τα νομικά πρόσωπα / νομικές οντότητες ανεξαρτήτως ύψους ακαθαρίστων εσόδων και ατομικές επιχειρήσεις με διπλογραφικά λογιστικά αρχεία,
- β) για ατομικές επιχειρήσεις με απλογραφικά λογιστικά αρχεία με ακαθάριστα έσοδα πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ για εμπορική δραστηριότητα ή για παροχή υπηρεσιών ή μικτή,
- γ) για νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της περίπτωσης γ' του άρθρου 45 του ν. 4172/2013 όταν έχουν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ και τηρούν απλογραφικά λογιστικά αρχεία, καθώς και
- δ) σε κάθε περίπτωση που υπάρχει ένδειξη ότι συμπληρώνεται από λογιστή – φοροτεχνικό,

το έντυπο αυτό υποβάλλεται αποκλειστικά με τους κωδικούς του λογιστή – φοροτεχνικού και όχι με τους κωδικούς του επιχειρηματία (φυσικού ή νομικού προσώπου).

Στις περιπτώσεις αυτές η υποβολή των λοιπών εντύπων φορολογίας εισοδήματος δεν απαιτείται να γίνει με τους κωδικούς του λογιστή – φοροτεχνικού.

Έντυπο Ε3

Με την Α.1112/2021 Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.(Β΄2110) για τον τύπο και περιεχόμενο του εντύπου Ε3 κοινοποιήθηκε η μορφή και η ανάπτυξη του ως άνω εντύπου με τους δυναμικούς πίνακές του, προσαρμοσμένο στην ορολογία και τις διατάξεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ν.4308/2014). Το έντυπο αυτό αποτελεί συνοδευτικό των εντύπων «Ε1» και «Ν» για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες αντίστοιχα, που εμπίπτουν στην υποχρέωση συμπλήρωσής του.

Στον **κωδικό 008** «Πλήθος υποκαταστημάτων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 31 του ν.3986/2011» επιλέγονται από τον φορολογούμενο μέσα από αναδυόμενο παράθυρο, οι εγκαταστάσεις που δεν νοούνται ως υποκαταστήματα για τις ανάγκες επιβολής του τέλους επιτηδεύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν.3986/2011, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ.1 του άρθρου 12 του ν.4484/2017 (Α΄ 110) και τις οδηγίες που έχουν δοθεί με την ΠΟΛ.1156/2017 εγκύκλιο και όχι μόνο οι εγκαταστάσεις που υπάγονται στην περ.δ΄ της παρ.1 του άρθρου 2 του ν.3874/2010 (Α΄ 151).

Στον **κωδικό 009** γίνεται διάκριση των ασκούντων αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα σε κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., σε ειδικό καθεστώς και σε αφανείς αγρότες χωρίς Κ.Α.Δ. (μη υπαγόμενοι ούτε στο κανονικό ούτε στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α.).

Ο **κωδικός 011** «Αγρότες-Μέλη αγροτικών συνεταιρισμών που πληρούν τις προϋποθέσεις του ν.4673/2020 συμπληρώνεται από ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα οι οποίοι είναι μέλη σε αγροτικούς συνεταιρισμούς που πληρούν τις προϋποθέσεις του ν.4673/2020. Ο έλεγχος των προϋποθέσεων αυτών και η σχετική πιστοποίηση γίνεται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Τονίζεται ότι ο **κωδικός 009** καθώς και ο **κωδικός 011** συμπληρώνεται για τις ανάγκες επιβολής/απαλλαγής του τέλους επιτηδεύματος στην ασκούμενη αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Η υποχρέωση υποβολής Ε3 από τους ασκούντες αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα είναι ανεξάρτητη από το καθεστώς Φ.Π.Α. του φορολογούμενου ή τη συμμετοχή του ως μέλους σε συνεταιρισμό. Το εισόδημα όσων ασκούν αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα μεταφέρεται από τον κωδ.352 του πίνακα ΣΤ' στους ανάλογους κωδικούς της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων Ε1 (ΠΟΛ.1116/10.6.2015εγκύκλιος).

Στον **κωδικό 010** γίνεται διάκριση των επιχειρήσεων – οντοτήτων ανάλογα με το μέγεθός τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (άρθρο 2 του ν.4308/2014) και συμπληρώνεται υποχρεωτικά από τους φορολογούμενους με βάση και τις οδηγίες που έχουν δοθεί με την ΠΟΛ.1003/2014 εγκύκλιο.

Ο **κωδικός 011** συμπληρώνεται επίσης και από τους σχολικούς συνεταιρισμούς του άρθρου 46 του ν. 1566/1985 (Α' 167), για τους οποίους δεν υφίσταται υποχρέωση καταβολής τέλους επιτηδεύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν.4577/2018 (Α' 139, σχετ. ΠΟΛ.1235/2018 εγκύκλιος).

ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

Περιλαμβάνει τα στοιχεία του φορολογούμενου – επιχείρησης (ΑΦΜ, επώνυμο, επωνυμία, ΚΑΔ, κ.λπ.).

Ειδικότερα, στον **κωδικό 023** διενεργείται επιμερισμός των «Πωλήσεων αγαθών και υπηρεσιών» ανά Κ.Α.Δ. βάσει του εσωτερικού υποπίνακα, όπως αυτοί έχουν δηλωθεί στο υποσύστημα Μητρώου του Taxis. Για το φορολογικό έτος 2020 η ανάλυση του **κωδικού 023** θα διενεργείται βάσει των Κ.Α.Δ όπως έχουν δηλωθεί στο υποσύστημα Μητρώου του Taxis (μέχρι 4^ο βαθμό).

ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ο πίνακας αυτός περιλαμβάνει αποκλειστικά τα πληροφοριακά στοιχεία της επιχείρησης. Δεν συνδέεται με τους άλλους πίνακες του εντύπου, ούτε και με τον προσδιορισμό του αποτελέσματος της επιχείρησης (κέρδος- ζημία) και συμπληρώνεται κατά περίπτωση ανάλογα με τα δεδομένα και τα στοιχεία κάθε επιχείρησης. Για παράδειγμα, επιχείρηση που δεν ασκεί δραστηριότητα διαδικτυακά δεν συμπληρώνει τον **κωδικό 045** «Στοιχεία Συνεργαζόμενων Ηλεκτρονικών Πλατφορμών». Επίσης, δεν συμπληρώνει τον **κωδ.039** «Ενεργές Ιστοσελίδες Επιχείρησης» όταν δεν διαθέτει.

Στον υποπίνακα «Απασχολούμενο Προσωπικό» με βάση τις οδηγίες της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, ο **κωδικός 025** «Αριθμός απασχολούμενων ατόμων» περιλαμβάνει τον συνολικό αριθμό ατόμων που εργάζονται στην επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων ιδιοκτητών, των συνεταίρων που εργάζονται κανονικά σε αυτήν και των μελών της οικογένειας που εργάζονται αμισθί), καθώς και των ατόμων που εργάζονται εκτός επιχείρησης, αλλά ανήκουν σε αυτήν και αμείβονται από αυτήν (π.χ. αντιπρόσωποι πωλήσεων, προσωπικό παράδοσης εμπορευμάτων, συνεργεία επισκευής και συντήρησης). Περιλαμβάνει, επίσης, τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης καθώς και τους εποχιακά εργαζόμενους, τους μαθητευόμενους και τους εργαζόμενους κατ' οίκον οι

οποίοι περιλαμβάνονται στην κατάσταση μισθοδοσίας. Ο κωδικός αυτός συμπληρώνεται υποχρεωτικά με τον συνολικό αριθμό εργαζομένων που απασχολήθηκαν στην επιχείρηση το φορολογικό έτος 2020, ανεξαρτήτως χρονικού διαστήματος που αυτοί απασχολήθηκαν.

Ο **κωδικός 026** «Αριθμός μισθωτών» αφορά τον αριθμό των ατόμων που εργάζονται για έναν εργοδότη με σύμβαση απασχόλησης και λαμβάνουν αμοιβή με μορφή ημερομισθίων, μισθών, επιδομάτων, δωρεάν παροχών, πληρωμής με το κομμάτι ή αμοιβής σε είδος και αποτελεί υποσύνολο (μέρος) του **κωδικού 025**. Ως μισθωτοί θεωρούνται οι αμειβόμενοι εργαζόμενοι ιδιοκτήτες, οι φοιτητές και σπουδαστές και κατ' οίκον εργαζόμενοι. Ο αριθμός των μισθωτών περιλαμβάνει εργαζόμενους με μερική απασχόληση και εποχιακά απασχολούμενους. Στον **κωδικό 027** καταχωρείται ο αριθμός του εποχιακά απασχολούμενου προσωπικού, ο οποίος αποτελεί υποσύνολο (μέρος) του **κωδικού 026**.

Για την καλύτερη κατανόηση των ανωτέρω, παραθέτουμε το ακόλουθο παράδειγμα:

Ιατρός απασχολεί μία γραμματέα, καθώς και μία καθαρίστρια για δύο ημέρες την εβδομάδα. Στον **κωδικό 025** καταχωρεί τον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων που είναι 3. Στον **κωδικό 026** καταχωρεί τον αριθμό των μισθωτών που είναι 2, ενώ ο **κωδικός 027** δε συμπληρώνεται γιατί δεν έχει εποχιακά απασχολούμενο προσωπικό.

Η καταχώρηση ποσών στον υποπίνακα «Κριτήρια Μεγέθους Οντοτήτων άρθρου 2 ν.4308/2014» γίνεται με βάση τις οδηγίες που έχουν δοθεί με την ΠΟΛ.1003/2014 εγκύκλιο. Σημειώνεται ότι ο κύκλος εργασιών και για τα τρία έτη θα είναι προσυμπληρωμένος.

Προκειμένου για την εφαρμογή του άρθρου 66 του ΚΦΕ, στον **κωδικό 051** του υποπίνακα «Αλλοδαπές Εταιρείες, προκειμένου για την εφαρμογή του άρ.66 του ν.4172/2013», καταχωρούνται: η επωνυμία, ο ΑΦΜ, η χώρα εγκατάστασης της Ελεγχόμενης Αλλοδαπής Εταιρείας, καθώς και το ποσοστό βάσει κριτηρίου της περ. α' παρ. 1 άρθρου 66 του ΚΦΕ στην Ελεγχόμενη Αλλοδαπή Εταιρεία, όταν η συμμετοχή της φορολογούμενης εταιρείας υπερβαίνει το 50%, τόσο στην περίπτωση άμεσης όσο και στην περίπτωση έμμεσης συμμετοχής. Στην περίπτωση έμμεσης συμμετοχής λαμβάνονται υπόψη οι ενδιάμεσες συνδεδεμένες εταιρείες του πίνακα 037 του εντύπου αυτού.

Επισημαίνεται ότι προκειμένου για τον καθορισμό του ποσοστού αυτού πρώτα πρέπει να εξετάζονται οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ.2 του άρθρου 66 του ΚΦΕ και στη συνέχεια τα ποσοστά αυτών να αθροίζονται προκειμένου για τον καθορισμό της ΕΑΕ στην περίπτωση που το άθροισμα ξεπερνάει το 50%.

Ο **κωδικός 037** είναι προσυμπληρωμένος, με βάση τα στοιχεία από την εφαρμογή υποβολής του συνοπτικού πίνακα ενδοομιλικών συναλλαγών και θα δίνεται η δυνατότητα

τυχόν μεταβολής, προσθήκης ή διαγραφής, προκειμένου να πληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 2 του ΚΦΕ.

Στον **κωδικό 038** καταχωρούνται τα στοιχεία (Α.Φ.Μ, επωνυμία, αριθμός μετοχών, ποσοστό συμμετοχής και είδος μετοχών) των μετόχων ανωνύμων εταιρειών μη εισηγμένων στο Χ.Α. όπως αυτά προκύπτουν από την τελευταία γενική συνέλευση (τακτική ή έκτακτη) της εταιρείας.

Στον **κωδικό 039** του υποπίνακα «Ενεργές Ιστοσελίδες Επιχείρησης» καταχωρούνται όλες οι ιστοσελίδες που είναι ενεργές κατά τον χρόνο υποβολής της δήλωσης.

Στους **κωδικούς 040** και **041** στους υποπίνακες «Ενεργοί Επαγγελματικοί Λογαριασμοί Επιχείρησης» και «Ενεργά Τερματικά POS» προσυμπληρώνονται οι ενεργοί επαγγελματικοί λογαριασμοί της παρ. ιη' του άρθρου 62 του ν.4446/2016 (Α' 240) ημεδαπής και όλα τα τερματικά POS και ePOS, για τα οποία έχουν συναφθεί συμβάσεις με παρόχους υπηρεσιών πληρωμών ημεδαπής, που διέθετε η επιχείρηση για το φορολογικό έτος 2020, με βάση τα στοιχεία της Ένωσης Τραπεζών και των λοιπών παρόχων πληρωμών και θα δίνεται η δυνατότητα τυχόν προσθήκης ή διόρθωσης.

Επιπλέον, καταχωρούνται υποχρεωτικά και οι επαγγελματικοί λογαριασμοί αλλοδαπής, καθώς και τα POS και ePOS για τα οποία έχουν συναφθεί συμβάσεις με παρόχους υπηρεσιών πληρωμών αλλοδαπής.

Στον **κωδικό 042** και στον υποπίνακα «Ενεργές Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις Αλληλογραφίας Επιχείρησης» καταχωρείται τουλάχιστον μία από τις ηλεκτρονικές διευθύνσεις αλληλογραφίας που είναι ενεργές κατά τον χρόνο υποβολής της δήλωσης και οι οποίες αφορούν την επικοινωνία της επιχείρησης με την Α.Α.Δ.Ε. Επισημαίνεται ότι τόσο στις ατομικές επιχειρήσεις, όσο και στα νομικά πρόσωπα / νομικές οντότητες, η ηλεκτρονική διεύθυνση αναφέρεται αποκλειστικά διακριτά και απευθείας στην επιχείρηση και όχι σε τρίτα πρόσωπα (π.χ. λογιστές, δικηγόροι κ.α.) ή στα πρόσωπα που νομίμως την εκπροσωπούν (π.χ. νόμιμοι εκπρόσωποι, διαχειριστές κ.α.).

Στον **κωδικό 045** και στον υποπίνακα «Στοιχεία Συνεργαζόμενων Ηλεκτρονικών Πλατφορμών» καταχωρούνται οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες που χρησιμοποίησαν οι επιχειρήσεις το φορολογικό έτος που αφορά η δήλωση, προκειμένου να διενεργήσουν πωλήσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών, να τους παρέχονται διαφημιστικές ή λοιπές υπηρεσίες βάσει σύμβασης, καθώς επίσης και αυτές που τυχόν χρησιμοποιήθηκαν δωρεάν, αποκλειστικά όμως για την εξυπηρέτηση άσκησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Οι κωδικοί **049** και **050** «Ο δηλών είναι:» και «Το έντυπο συμπληρώθηκε από:», αντίστοιχα, του υποπίνακα «Ιδιότητες Προσώπων Εντύπου», συμπληρώνονται κατά περίπτωση.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄1. ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΟΙΚΙΩΝ ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ

Όσον αφορά τα καταβληθέντα ενοίκια, στον υποπίνακα αυτό αναγράφεται πέραν των μισθωμάτων που καταβάλλονται για μισθωμένες εγκαταστάσεις η τεκμαρτή δαπάνη ιδιοχρήσης καθώς και ο Αριθμός Παροχής Ρεύματος των εγκαταστάσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ–ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΣΠΡΑΧΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΕΤΟΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του τελευταίου εδάφιου της παρ. 1 του άρθρου 21 του ΚΦΕ όπως αυτό αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 112(Μέρος Β, παράγραφος 3) του ν.4387/2016 (Α΄ 85), ειδικά, για τους ασκούντες ατομική αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα, στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα περιλαμβάνονται εκ των άμεσων ενισχύσεων του Πυλώνα Ι της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, όπως αυτές ορίζονται, μόνο η βασική ενίσχυση καθώς και, κατά το ποσό που υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ, οι πράσινες και συνδεδεμένες ενισχύσεις. Οι αγροτικές αποζημιώσεις (**κωδ.070**) στο σύνολό τους δεν περιλαμβάνονται στον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα. Οι βεβαιώσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ για τις επιδοτήσεις που αφορούν στο έτος 2020 θα φέρουν ακριβή χαρακτηρισμό για τον ορθό φορολογικό χειρισμό τους.

Με βάση τις ανωτέρω διατάξεις, η βασική ενίσχυση φορολογείται από το πρώτο ευρώ, ενώ οι πράσινες και οι συνδεδεμένες φορολογούνται μόνο κατά το μέρος που, αθροισόμενες, υπερβαίνουν τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ. Ωστόσο, κάθε περίπτωση αγροτικής επιδότησης/ενίσχυσης αναγράφεται υποχρεωτικά στην πρώτη σελίδα του εντύπου Ε3, αρχικά, για πληροφοριακούς σκοπούς (Πίνακας Γ2, κωδικοί 071, 072, 073, 074, 075, 076, 077, 078, 079 και 080). Το ποσό της βασικής ενίσχυσης (**κωδ.071**) καθώς και το άθροισμα των πράσινων (**κωδ.072**) και συνδεδεμένων ενισχύσεων (**κωδ.073**) για το μέρος άνω των 12.000 ευρώ, μεταφέρεται στον **κωδ.362** του πίνακα Ζ1 και στον **κωδ.322** του πίνακα Δ8, για να προσμετρηθούν στη διαμόρφωση του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα. Τα στοιχεία αυτά προέρχονται από την ηλεκτρονική πληροφόρηση που λαμβάνεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω της αποστολής αρχείων.

Σημειώνεται ότι οι τρεις αυτές κατηγορίες αποτελούν εισοδηματικές ενισχύσεις.

Όλες οι περιπτώσεις των επενδυτικών επιδοτήσεων (**κωδικοί 074, 076 και 079**), οι λοιπές περιπτώσεις των εισοδηματικών ενισχύσεων (**κωδικοί 075, 077 και 080**) και η κατηγορία της πρόωρης συνταξιοδότησης (**κωδικός 078**), δεν λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα (σχετικό το 175019/01.12.2016 έγγραφο του ΟΠΕΚΕΠΕ).

Περαιτέρω, οι λοιπές περιπτώσεις εισοδηματικών επιδοτήσεων/ενισχύσεων, (**κωδικοί 075, 077 και 080**), η πρόωρη συνταξιοδότηση (**κωδικός 078**), καθώς και το μέρος των πράσινων και συνδεδεμένων που δε λήφθηκε υπόψη κατά τον προσδιορισμό του κέρδους (αθροιζόμενες δηλαδή μέχρι τις 12.000 ευρώ), δύνανται να καλύπτουν τεκμήρια. Τα ποσά αυτά αναγράφονται στους **κωδ. 659/660** του πίνακα 6 του Εντύπου Ε1 της δήλωσης φόρου εισοδήματος.

Αντιθέτως, οι αγροτικές αποζημιώσεις (**κωδικός 070**) και τα ποσά των επενδυτικών ενισχύσεων/επιδοτήσεων (**κωδικοί 074, 076 και 079**) συμπληρώνονται για πληροφοριακούς λόγους και δεν δύνανται να καλύπτουν τεκμήριο (σχετ. η ΠΟΛ. 1116/2015 εγκύκλιος).

Ειδικά οι αγροτικές ενισχύσεις (**κωδικός 081**) που καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ στο πλαίσιο δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορονοϊού COVID-19 στον πρωτογενή τομέα είναι αφορολόγητες και δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της Ειδικής Εισφοράς Αλληλεγγύης (άρθρο 146 του ν.4764/2020-Α'256). Τα ποσά των ενισχύσεων αυτών αναγράφονται στην νέα περίπτωση των κωδικών 657- 658 του Πίνακα 6 του εντύπου Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος («Έκτακτες αμοιβές, επιχορηγήσεις και οικονομικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στους ασκούντες αγροτική δραστηριότητα στο πλαίσιο αντιμετώπισης των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του COVID-19») και δύνανται να καλύπτουν τεκμήρια.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ.1116/2015 εγκύκλιο, οι αγροτικές επιδοτήσεις αντιμετωπίζονται φορολογικά στο έτος που αφορούν. Συνεπώς, οι επιδοτήσεις που αφορούν στα έτη 2019 και προηγούμενα θα αντιμετωπιστούν φορολογικά με το εκάστοτε ισχύον φορολογικό πλαίσιο.

Επισημαίνεται ότι θα αναρτηθούν οι αγροτικές επιδοτήσεις –ενισχύσεις που εισπράχθηκαν κατά το έτος 2020 και αφορούν είτε το ίδιο, είτε προγενέστερα φορολογικά έτη με βάση στοιχεία του ΟΠΕΚΕΠΕ, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμπλήρωση του εντύπου.

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ΄. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Απλογραφικά – Διπλογραφικά Βιβλία)

Στον πίνακα Δ΄ προσδιορίζονται τα αποτελέσματα (κέρδη- ζημίες)των επιχειρήσεων(με απλογραφικά- διπλογραφικά)καθώς και των υποχρεων που απαλλάσσονται από τήρηση λογιστικών αρχείων (βιβλίων και στοιχείων). Επίσης, στον πίνακα αυτόν προσδιορίζεται το φορολογικό αποτέλεσμα(κέρδος- ζημία) των δηλούντων την περίπτωση 3 του **κωδικού 009** «Αφανείς αγρότες χωρίς Κ.Α.Δ.» με βάση τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1116/2015 εγκύκλιο.

Περαιτέρω, ο πίνακας Δ΄ χρησιμοποιείται και για τον υπολογισμό του εισοδήματος των ασκούντων επιχειρηματική δραστηριότητα, όταν πληρούν τις προϋποθέσεις της περίπτωσης στ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του ΚΦΕ και φορολογούνται ως μισθωτοί (εργαζόμενοι με μπλοκάκι).

Ο κλάδος της εμπορίας – μεταποίησης, αναλύεται σε «εμπορικής δραστηριότητας» και «παραγωγικής δραστηριότητας». Ο κλάδος της «αγροτικής-βιολογικής δραστηριότητας» απαιτεί χωριστή στήλη, καθόσον οι επιχειρήσεις αυτές έχουν τη δική τους φορολογική μεταχείριση σε συνάρτηση με τα λοιπά εισοδήματα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Στον κλάδο της «παροχής υπηρεσιών» περιλαμβάνεται κάθε εμπορική επιχείρηση με αντίστοιχο κλάδο, καθώς και τα πρώην κατονομαζόμενα ελευθέρια επαγγέλματα (σχετ. ΠΟΛ.1047/2015).

Επισημαίνεται ότι πριν από την καταχώρηση ποσών στον πίνακα Δ΄, απαιτείται να έχουν πρώτα συμπληρωθεί οι κωδικοί του πίνακα Ζ΄. Η καταχώρηση ποσών στον πίνακα Ζ΄ πραγματοποιείται από όλους τους υπόχρεους, ανεξάρτητα της κατηγορίας των βιβλίων (απλογραφικά, διπλογραφικά) και του σχεδίου των λογαριασμών που τηρούν, καθόσον τα ποσά που καταχωρούνται στον πίνακα Ζ΄ μεταφέρονται για τον προσδιορισμό των αποτελεσμάτων στον πίνακα Δ΄.

Ειδικότερα, οι **κωδικοί 100, 200, 300 και 400** «Πωλήσεις αγαθών και παροχής υπηρεσιών» ανά κλάδο δραστηριότητας, συμπληρώνονται με ποσά που μεταφέρονται από τους αντίστοιχους **κωδικούς 161, 261, 361 και 461** του υποπίνακα Ζ1.

Τα υπόλοιπα ποσά των εσόδων του υποπίνακα Ζ1 εξαιρούμενων των **κωδικών 163, 263, 363 και 463**«πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα» και των κωδικών **169, 269, 369 και 469** «φόρος εισοδήματος έσοδα», μεταφέρονται στους αντίστοιχους **κωδικούς 122, 222, 322 και 422**του πίνακα Δ8 «Λοιπά έσοδα εξαιρουμένων των πιστωτικών τόκων».

Οι **κωδικοί 163, 263, 363, 463**«πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα» του Ζ1 μεταφέρονται στους **κωδικούς 127, 227, 327 και 427** «πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα» του Δ13.

Οι αγορές καταχωρούνται στον πίνακα Δ' με την ανάλυση των αντίστοιχων εσωτερικών υποπίνακων (**κωδικοί 102, 202, 302 και 313**), ενώ τα έξοδα καταχωρούνται καταρχήν στον πίνακα Ζ' όπως επίσης και στον πίνακα Δ', με βάση την ανάλυση της επιχείρησης ανά δραστηριότητα (εμπορική- παραγωγική κ.ο.κ).

Οι **κωδικοί 186, 286, 386 και 486** «Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα» του υποπίνακα Ζ2 συμπληρώνονται και μεταφέρονται στον πίνακα Δ' στους αντίστοιχους **κωδικούς 128, 228, 328 και 428** του Δ14.

Όσον αφορά τον μερισμό των κοινών δαπανών (λοιπά έξοδα παραγωγής, λοιπά έξοδα εμπορικής δραστηριότητας), αυτές καταχωρούνται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων των επιχειρήσεων. Για τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών, τυχόν δαπάνες που αφορούν ανάλωση προϊόντων και γενικά επηρεάζουν το κόστος αυτής της δραστηριότητας καταχωρούνται αρχικά στους αντίστοιχους κωδικούς του υποπίνακα Ζ2 και στη συνέχεια μεταφέρονται στον **κωδικό 401**, ενώ οι υπόλοιπες δαπάνες μεταφέρονται στον **κωδικό 423**.

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στους **κωδικούς 106, 205, 210, 305, 310 και 318** «Ιδιοπαραγωγή παγίων – Αυτοπαραδόσεις – Καταστροφές αποθεμάτων» για τους κλάδους της «Εμπορικής δραστηριότητας», «Παραγωγικής δραστηριότητας» και «Αγροτικής-Βιολογικής δραστηριότητας» αντίστοιχα αφαιρούνται από τον υπολογισμό του κόστους για τον προσδιορισμό του μικτού κέρδους της επιχείρησης.

Περαιτέρω, **ως προς τον προσδιορισμό του κόστους πωληθέντων**, οι επιχειρήσεις ως απογραφή έναρξης, λαμβάνουν τα δεδομένα πραγματικής απογραφής, εφόσον διενήργησαν προαιρετικά ή υποχρεωτικά απογραφή και σε διαφορετική περίπτωση, ήτοι μη διενέργειας απογραφής, μηδενικό αρχικό απόθεμα. Ως απογραφή τέλους, λαμβάνουν την πραγματική απογραφή σε περίπτωση προαιρετικής ή υποχρεωτικής απογραφής και μηδενικό τελικό απόθεμα όταν δεν έχουν προβεί σε απογραφή. Δηλαδή, αν για το φορολογικό έτος 2020, η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη σε σύνταξη απογραφής και δεν έχει προβεί σε προαιρετική απογραφή βάσει των διατάξεων του ν.4308/2014, το κόστος πωληθέντων προσδιορίζεται μόνο από τις αγορές, με μηδενικό απόθεμα τέλους και μηδενικό απόθεμα αρχής, εφόσον δεν υπήρχε απογραφή το προηγούμενο έτος.

Στους **κωδικούς 125, 225, 325 και 425** «Αποσβέσεις» του Δ11 καταχωρούνται οι αποσβέσεις που δεν έχουν ενσωματωθεί στο κόστος πωληθέντων, προκειμένου να υπολογιστούν τα «Αποτελέσματα προ φόρων και τόκων EBIT».

Επισημαίνεται ότι στον πίνακα Δ (Δ10-**Κωδ: 124, 224, 324, 424 και 524**), ο υπολογισμός του δείκτη EBITDA προκύπτει από το άθροισμα του EBIT (**Δ12-Κωδ:126, 226, 326, 426 και 526**) και των αντίστοιχων κωδικών των αποσβέσεων (**Δ11-Κωδ:125, 225, 325, 425**

και 525) πλέον όσων από αυτές έχουν ενσωματωθεί στο λειτουργικό κόστος, ποσό δηλαδή αποσβέσεων που προκύπτει με βάση τους κωδικούς 187, 287, 387, 487 και 587 που έχουν δηλωθεί στο πίνακα Ζ2 και γίνεται αυτόματα από την ηλεκτρονική εφαρμογή.

Στους κωδικούς **130, 230,330** και **430** υπολογίζεται το ποσοστό μικτού κέρδους επί πωλήσεων, το οποίο υπολογίζεται ως ποσοστό μετά τη διαίρεση των κωδικών **121,221,321 και 421** του πίνακα Δ7 με τους αντίστοιχους κωδικούς **100,200,300 και 400** του πίνακα Δ1.

Στους κωδικούς **131, 231,331** και **431** υπολογίζεται το ποσοστό μικτού κέρδους επί κόστους, το οποίο υπολογίζεται ως ποσοστό μετά τη διαίρεση των κωδικών **121,221,321 και 421** του πίνακα Δ7 με τους αντίστοιχους κωδικούς **120,220,320 και 420** του πίνακα Δ6.

Στους κωδικούς **132, 232, 332** και **432** υπολογίζεται το ποσοστό καθαρού κέρδους επί πωλήσεων, το οποίο υπολογίζεται ως ποσοστό μετά τη διαίρεση των κωδικών **129,229,329 και 429** του πίνακα Δ15 με τους αντίστοιχους κωδικούς **100,200,300 και 400** του πίνακα Δ1.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ε΄. ΠΡΟΣΩΡΙΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ

Στον πίνακα Ε΄ καταχωρούνται οι προσωρινές διαφορές μεταξύ λογιστικής αξίας, για τις επιχειρήσεις που τηρούν τα βιβλία τους με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π) ή τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.) και φορολογικής αξίας, όπως αυτές προκύπτουν με βάση τις διατάξεις του ΚΦΕ.

Ειδικότερα, στη στήλη «Λογιστική Βάση» καταχωρείται η συνολική λογιστική αξία των αντίστοιχων λογαριασμών της περιγραφόμενης κατηγορίας (π.χ. ενσώματα πάγια, προβλέψεις κ.ο.κ), όπως προκύπτει από τα τηρούμενα βιβλία (Δ.Λ.Π. ή Ε.Λ.Π) της επιχείρησης στην οποία υφίστανται διαφορές από την αντίστοιχη αξία που προκύπτει με βάση τις διατάξεις του ΚΦΕ και η οποία καταχωρείται στην στήλη «Φορολογική Βάση».

Στην συνέχεια, στη στήλη «Διαφορές» και ειδικότερα στους **κωδικούς 722, 730**, υπολογίζονται από το σύστημα οι διαφορές (θετικές-αρνητικές) για τους λογαριασμούς εσόδων με βάση τα δεδομένα που αναγράφονται στους εσωτερικούς υποπίνακες των **κωδικών 706 και 714**, ενώ στους **κωδικούς 723, 731**, υπολογίζονται οι αντίστοιχες διαφορές για τους λογαριασμούς εξόδων με βάση τα δεδομένα που αναγράφονται στους εσωτερικούς υποπίνακες των **κωδικών 707 και 715**, προκειμένου στη συνέχεια να μεταφερθεί το σύνολο των διαφορών (θετικών- αρνητικών) από τους **κωδικούς 732 και 733** στους αντίστοιχους **κωδικούς 118 και 119** του εντύπου Ν. Προκειμένου για ατομικές

επιχειρήσεις τα ποσά των **κωδικών 732 και 733** καταχωρούνται στους **κωδικούς 141, 241, 341 και 441** καθώς και **142, 242, 342 και 442** του πίνακα ΣΤ΄ του εντύπου Ε3 κατά περίπτωση.

Τα ποσά από ετεροχρονισμό εξόδων και εσόδων που αντιμετωπίζονται ως προσωρινές διαφορές δεν καταχωρούνται και στην κατάσταση φορολογικής αναμόρφωσης ή στον **κωδικό 462** του εντύπου Ν, αντίστοιχα.

Τέλος, στους αντίστοιχους **κωδικούς 716, 724, 717, 725, 718, 726, 719, 727, 720, 728, 721 και 729** δεν υπολογίζονται διαφορές με βάση τα δεδομένα της λογιστικής-φορολογικής βάσης καθόσον οι διαφορές αυτές αφορούν λογαριασμούς ενεργητικού-παθητικού, οι οποίες δεν λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό των φορολογικών αποτελεσμάτων του τρέχοντος φορολογικού έτους στο έντυπο Ν και στον πίνακα ΣΤ΄ του εντύπου Ε3 για τις ατομικές επιχειρήσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΤ΄. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Απλογραφικά – Διπλογραφικά Βιβλία)

Ο πίνακας αυτός συμπληρώνεται αποκλειστικά και μόνο από τις ατομικές επιχειρήσεις ανεξάρτητα αν τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία προκειμένου να μεταφερθούν τα φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων (έντυπο Ε1).

Στους **κωδικούς 140, 240, 340, 440** «Αποτελέσματα προ φόρου» για τους κλάδους Εμπορική δραστηριότητα/Παραγωγική δραστηριότητα/Αγροτική-Βιολογική δραστηριότητα/Παροχή Υπηρεσιών αντίστοιχα, μεταφέρονται τα ποσά των **κωδικών 129, 229, 329 και 429** «Αποτελέσματα προ φόρων» (Δ15) του πίνακα Δ΄, για την ανάλογη φορολογική προσαρμογή (αναμόρφωση), αν βέβαια υφίσταται τέτοιο θέμα με βάση τα βιβλία της επιχείρησης και τη φορολογική νομοθεσία.

Αυτό καθίσταται απαραίτητο, καθόσον επί του εντύπου Ε1 δεν μπορεί να γίνει καμία φορολογική αναμόρφωση, αλλά μεταφέρεται μόνο το καθαρό φορολογητέο αποτέλεσμα που θα υπαχθεί σε φορολογία.

Στη συνέχεια, μετά την τυχόν προσαρμογή (αναμόρφωση) που προκύπτει από τον πίνακα Ε΄, από τη κατάσταση της φορολογικής αναμόρφωσης (**κωδ.2100**) και από τους λοιπούς κωδικούς του πίνακα ΣΤ΄, το άθροισμα των **κωδικών 152, 252 και 452** «Φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα από επιχειρηματική δραστηριότητα» μεταφέρεται στους **κωδικούς 401-402 και 413-414** (κέρδη- ζημίες) από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας του πίνακα 4Γ2, του Ε1. Το ποσό του **κωδικού 352** «Φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα από αγροτική-βιολογική δραστηριότητα» μεταφέρεται στους **κωδικούς 461-462 και 465-**

466(κέρδη – ζημίες)από την άσκηση ατομικής αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας του υποπίνακα 4Γ1 του Ε1.

Τέλος, το ποσό του **κωδικού 453** «Καθαρό εισόδημα περ. στ' παραγρ.2 άρθρου 12 ν.4172/2013», μεταφέρεται στους **κωδικούς 307-308** του υποπίνακα 4Α του Ε1 για να φορολογηθεί ως εισόδημα από μισθωτή εργασία. Για τα πρόσωπα αυτά η μοναδική δαπάνη που εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδά τους είναι οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβλήθηκαν και εκπίπτουν με βάση τα αναφερόμενα στην ΠΟΛ.1113/2015 εγκύκλιο.

Η δαπάνη αυτή που περιλαμβάνεται στον **κωδικό 401** του πίνακα Δ'(Δ5) έχει μεταφερθεί από τον **κωδικό 485** «Διάφορα λειτουργικά έξοδα» του πίνακα Ζ' (υποπίνακας Ζ'2 – Σύνολο Εξόδων- Ασφαλιστικές Εισφορές Αυτοαπασχολούμενων επιλογή 7).

Επισημαίνεται ότι όταν για τον παρέχοντα υπηρεσίες με «μπλοκάκι» ένα μέρος των ασφαλιστικών εισφορών αποδίδεται ως εργοδοτική εισφορά και ένα μέρος παρακρατείται από αυτόν ως εισφορά εργαζόμενου μαζί με Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (Α.Π.Δ.), τότε αφαιρείται μόνο η εισφορά εργαζόμενου για την εύρεση του φορολογητέου εισοδήματος.

Στον πίνακα ΣΤ' επισημαίνονται τα ακόλουθα:

α) Στους **κωδικούς 144, 244, 344 και 444** «Μείον: Αφορολόγητα έσοδα», μεταφέρονται τα δεδομένα που καταχωρούνται, κατά περίπτωση, στην ανάπτυξη του σχετικού Υποπίνακα που έχει δημιουργηθεί, στον οποίον περιλαμβάνονται τα εξής:

- το ποσό των αποζημιώσεων ειδικού σκοπού που καταβάλλονται, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, για την ενίσχυση των επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορονοϊού και το οποίο είναι αφορολόγητο. Το ποσό αυτό αναγράφεται στους κωδ.781-782 του πίνακα 6 του εντύπου Ε1.
- το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης του άρθρου 2 του ν.4728/2020 (Α' 186) που καταβάλλεται στα πληγέντα φυσικά πρόσωπα που περιέρχονται ή περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξαιτίας των φυσικών καταστροφών που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες που έπληξαν περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς και των Περιφερειακών Ενοτήτων Φθιώτιδας, Κεφαλληνίας, Ιθάκης, Ζακύνθου, Λευκάδας, Κορινθίας και Ευρυτανίας, στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου 2020 και η οποία ορίζεται ως αφορολόγητη και δεν υπόκειται σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ (σχετ. Ε.2212/2020 εγκύκλιος).
- το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης του άρθρου 2 του ν.4722/2020 (Α' 177) που καταβάλλεται στα πληγέντα φυσικά πρόσωπα που περιέρχονται ή περιήλθαν προσωρινά ή μόνιμα σε κατάσταση απρόβλεπτης έκτακτης

ανάγκης εξαιτίας των πλημμυρών που έπληξαν περιοχές της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας στις 8 και 9 Αυγούστου 2020, η οποία ορίζεται ως αφορολόγητη και δεν υπόκειται σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ

- το ποσό της αποζημίωσης που προέρχεται από τη μίσθωση τουριστικών καταλυμάτων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων στο πλαίσιο αντιμετώπισης του κινδύνου μετάδοσης του COVID-19, το οποίο καταβάλλεται δυνάμει της υπ` αρ. 8825/12.6.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Τουρισμού (Β` 2270) είναι αφορολόγητο και δεν υπόκειται σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ(σχετ. άρθρο 36, ν.4753/2020 –Α` 227).
- το ποσό της ενίσχυσης του άρθρου 55 του ν.4758/2020(Α` 242) που καταβάλλεται στο πλαίσιο δράσεων επιχορήγησης επιχειρήσεων εστίασης για την προμήθεια θερμαντικών σωμάτων εξωτερικού χώρου και το οποίο, μεταξύ άλλων, δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ
- το ποσό της ωφέλειας του ν.4682/2020 (Α` 76) και του ν.4690/2020 (Α` 104) που προκύπτει από την έκπτωση σε ποσοστό 25% επί του Φ.Π.Α. και των ρυθμισμένων οφειλών λόγω εφάπαξ εξόφλησης οφειλών, το οποίο συνιστά αφορολόγητο έκτακτο έσοδο.(σχετ. Ε.2207/2020 εγκύκλιος).
- το ποσό το οποίο ωφελείται επιχείρηση από τη διαγραφή υποχρεώσεών της, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 99 του ΠτΚ το οποίο δεν αποτελεί φορολογητέο εισόδημα κατά το χρόνο διαγραφής τους και θα πρέπει να εμφανιστεί σε ειδικό αποθεματικό. Σε περίπτωση που φυσικό πρόσωπο που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα τηρεί απλογραφικά βιβλία, το ποσό της ως άνω ωφέλειας παρακολουθείται εξωλογιστικά.
- τα ποσά των ενισχύσεων του άρθρου 146 του ν.4764/2020 (Α` 256) που καταβάλλονται σε φυσικά πρόσωπα στο πλαίσιο δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορονοϊού COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, συγχρηματοδοτούμενων ή μη, οι οποίες δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ

- το ποσό της έκτακτης επιδότησης του άρθρου 111 του ν.4714/2020 (Α' 148), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 139 του ν.4764/2020 που χορηγείται ως αποζημίωση στις εταιρείες ΚΤΕΛ, ΚΤΕΛ Α.Ε. και ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., στα τουριστικά γραφεία και στις τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών, που διαθέτουν ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης, καθώς και στα τουριστικά γραφεία που διαθέτουν και έχουν θέσει σε κυκλοφορία τουριστικά τρένα, οι οποίες πλήττονται από τον αναγκαστικό περιορισμό των οδικών και σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών εξαιτίας μέτρων κρατικής παρέμβασης, που αποσκοπούν στον περιορισμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και η οποία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 36 του ν.4753/2020 είναι αφορολόγητη και δεν υπόκειται σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ΚΦΕ.
- το ήμισυ του ποσού της μείωσης των μισθωμάτων που επιστρέφεται σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 13 του ν.4690/2020 (Α'104), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 54 του ν.4758/2020, σε εκμισθωτές - φυσικά πρόσωπα, τα οποία εισπράττουν μειωμένο μίσθωμα κατά σαράντα τοις εκατό (40%), σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19. Τα ποσά αυτά δεν υπόκεινται σε φόρο καθώς και σε ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ΚΦΕ.
- τα ποσά από «**λοιπές περιπτώσεις αφορολόγητων εσόδων**» (όπως π.χ. ποσά που χορηγούνται ως «Αντιστάθμισμα Νησιωτικού Κόστους», με βάση τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 7 του ν.4551/2018-Α' 116, ποσά τυχόν λοιπών αφορολόγητων αποζημιώσεων / ενισχύσεων λόγω COVID-19), προκειμένου να μην προσμετρηθούν για τη διαμόρφωση του φορολογικού αποτελέσματος αν βέβαια έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία της επιχείρησης ως έσοδα)

β) Οι **κωδικοί 145, 245, 345 και 445** «Αφορολόγητο αποθεματικό άρθρου 71Α ν.4172/2013»,αφορούντο φορολογικό κίνητρο ευρεσιτεχνίας (ΠΟΛ.1145/25.7.2018 εγκύκλιος).

γ) Οι **κωδικοί 148, 248, 348 και 448** «Υπεραξία μεταβίβασης αυτοκινήτου (άρθρο 10 ν.2579/1998 και άρθρο 5 ν.δ. 1146/1972)» αποτυπώνουν την υπεραξία από τη μεταβίβαση τόσο των Ι.Χ. αυτοκινήτων όσο και των δημόσιας χρήσης, η οποία, κατ' επιλογή του φορολογουμένου, φορολογείται αυτοτελώς με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

δ) Στους **κωδικούς 150, 250, 350, 450 και 550**η περιγραφή «Μείον: Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας (άρθρο 22Α, ν.4172/2013)» έχει αντικατασταθεί με την περιγραφή «Μείον: Δαπάνες άρθρων 22Α, 22Β και 22Γ του ν.4172/2013» (εξωλογιστικά) προκειμένου να καταχωρείται το σύνολο δαπανών των άρθρων αυτών και όχι μόνο αυτές του άρθρου 22Α.Ειδικότερα, στους κωδικούς αυτούς, μεταφέρονται τα δεδομένα που καταχωρούνται, κατά περίπτωση, στην ανάπτυξη του σχετικού Υποπίνακα που έχει δημιουργηθεί, στον οποίο περιλαμβάνονται τα ποσά των προσαυξημένων εκπτώσεων για τις:

- Δαπάνες Επιστημονικής και Τεχνολογικής Έρευνας (Άρθρο 22Α, ΚΦΕ)
- Δαπάνες άρθρου 22Β ΚΦΕ για τη χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης για συγκεκριμένες δαπάνες που αφορούν τους εργαζόμενους και την προστασία του περιβάλλοντος (σχετ. Ε.2031/2021 εγκύκλιος).
- Δαπάνες άρθρου 22Γ ΚΦΕ για τη χορήγηση προσαυξημένης έκπτωσης διαφημιστικής δαπάνης κατά τα φορολογικά έτη 2020 και 2021 (σχετ. Ε.2033/2021 εγκύκλιος).

ε) Οι **κωδικοί 151, 251, 351, 451 και 551**«Ποσό επένδυσης για την ενίσχυση της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων(άρθρο 71Ε ν.4172/2013)»αφορούν ατομικές επιχειρήσεις που θα πραγματοποιήσουν δαπάνες σύμφωνα με την Α.1007/2019 Κ.Υ.Α).Οι διατάξεις αυτές ενσωματώθηκαν στον ΚΦΕ με την παράγραφο 1 του άρθρου 116 του ν. 4549/2018 (Α΄ 105) και τροποποιήθηκαν με το άρθρο 12 του ν. 4704/2020 (Α΄ 133, σχετ. Ε. 2189/2020 εγκύκλιος).Για τις επιχειρήσεις που θα υπαχθούν στις ως άνω διατάξεις απαιτείται, υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986 για το συνολικό ποσό που κατέθεσαν το φορολογικό έτος 2020 στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό ελληνικού πιστωτικού ιδρύματος της παραγωγού εταιρείας για την παραγωγή οπτικοακουστικού έργου καθώς και τον αριθμό της αίτησης υπαγωγής στο φορολογικό κίνητρο που εγκρίθηκε από το ΕΚΟΜΕ ΑΕ, με βάση τα αναφερόμενα στην Α.1007/2019 (Β΄ 38) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης και Πολιτισμού και Αθλητισμού και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως τροποποιήθηκε με την Α.1220/2019 (Β΄ 2383), καθώς και τα αναφερόμενα στην αριθμ.31548/2020 (Β΄ 5021) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Επικρατείας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

στ) Στους **κωδικούς 156, 256, 356, 456 και 556** η περιγραφή «Μείον: Προσαυξημένες αποσβέσεις για κόστος ενεργειακής απόδοσης (παρ.10 άρθρου 24, ν.4172/2013)» έχει αντικατασταθεί με την περιγραφή «Μείον: Προσαυξημένες αποσβέσεις άρθρου 24 ν.4172/2013 (εξωλογιστικά)», προκειμένου να καταχωρούνται οι συνολικές

προσαυξημένες αποσβέσεις για κόστος ενεργειακής απόδοσης του άρθρου 24 του ΚΦΕ, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τα άρθρα 14 και 78 του ν. 4646/2019 (Α' 201) και του άρθρου 8 του ν. 4710/2020(Α' 142) και σύμφωνα με τις οδηγίες που δόθηκαν για την εφαρμογή του με την Ε.2206/2020 εγκύκλιο. Διευκρινίζεται ότι οι προσαυξημένες αποσβέσεις διενεργούνται εξωλογιστικά με την αναγραφή τους στους υπόψη κωδικούς. Ο υπολογισμός τους άρχεται από τον επόμενο μήνα εντός του οποίου το πάγιο στοιχείο του ενεργητικού χρησιμοποιείται ή τίθεται σε υπηρεσία ως στοιχείο επί του οποίου έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες χαρακτηρισμένες από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ως συναφείς με ενεργειακή απόδοση ή εξοικονόμηση νερού (σχετ. ΠΟΛ.1221/2018 ΚΥΑ-Β'5557).

ζ) Οι **κωδικοί 157, 257, 357, 457 και 557** «Έκπτωση εργοδοτικών εισφορών για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (άρθρο 71Δ ν.4172/2013)» (εξωλογιστικά) αφορούν ατομικές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στην έκπτωση προσαυξημένων κατά 50% εργοδοτικών εισφορών με βάση την ΠΟΛ.1244/2018 (Β' 6044) κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

η) Στους νέους κωδικούς **158, 258, 358, 458 και 558** «Δαπάνες για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης άρθρου 71ΣΤ' ν.4172/2013» (εξωλογιστικά) καταχωρούνται οι προσαυξημένες αποσβέσεις για δαπάνες προμήθειας τεχνικού εξοπλισμού και λογισμικού που απαιτείται για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης καθώς και η προσαυξημένη έκπτωση για δαπάνες για την παραγωγή, διαβίβαση και ηλεκτρονική αρχειοθέτηση ηλεκτρονικών τιμολογίων για το πρώτο έτος έκδοσης των παραστατικών πώλησης μέσω ηλεκτρονικής τιμολόγησης που αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα σύμφωνα με το άρθρο 22 του ΚΦΕ, με βάση τα οριζόμενα στο άρθρο 71ΣΤ' του ΚΦΕ όπως προστέθηκε με τις διατάξεις του ν. 4701/2020 (Α' 128) και με την Α.1258/2020 (Β'5243) Απόφαση Διοικητή της ΑΑΔΕ.

θ) Τέλος, στους νέους κωδικούς **259 και 559** «Φορολογητέα καθαρά αποτελέσματα της παρ.1 του άρθρου 71Ζ του ΚΦΕ (παραγωγή ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα)» καταχωρείται το φορολογητέο καθαρό αποτέλεσμα (κέρδος – ζημιά) της παρ.1 του άρθρου 71Ζ του ΚΦΕ. Διευκρινίζεται ότι στον κωδ. 552 εμφανίζεται το συνολικό αποτέλεσμα της επιχείρησης από όλους τους κλάδους ενώ στους κωδ.259 και 559 περιοριστικά μόνο το αποτέλεσμα που προκύπτει από τον κλάδο ηλεκτρικών οχημάτων κλπ. Το εισόδημα αυτό φορολογείται με την εφαρμογή μειωμένου φορολογικού συντελεστή κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες ανά φορολογικό συντελεστή κάθε κλιμακίου της κλίμακας της παρ. 1 του άρθρου 15 του ΚΦΕ και αποκτάται από την δραστηριότητα της παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών

σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στην περιφερειακή ενότητα Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, αρχής γενομένης από το φορολογικό έτος μέσα στο οποίο πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά κέρδη από την παραγωγή αυτήν και έως τη συμπλήρωση πέντε (5) κερδοφόρων φορολογικών ετών(σχετ. Εγκύκλιος Ε.2051/2021). Το εισόδημα αυτό μεταφέρεται στους κωδ. **437-438 και 439-440** του Πίνακα 4Γ1 του Ε1 προκειμένου για κέρδη και ζημιές αντίστοιχα.

Ειδικότερα για τον πίνακα αυτό επισημαίνεται ότι οι αλιείς-πλοιοκτήτες αλιευτικών πλοίων που φορολογούνται με την ειδική φορολογία του ν. 27/1975 και μετά την ψήφιση των διατάξεων του άρθρου 58 του ν.4646/2019 από 1.1.2020 και μετά, συνεχίζουν να κατατάσσονται στη δεύτερη κατηγορία πλοίων. Ως προς τον φόρο χωρητικότητας για τα αλιευτικά πλοία ο συντελεστής είναι μηδενικός με βάση τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.27/1975, ενώ παράλληλα επιβάλλεται τέλος υπέρ του Δημοσίου με βάση το μήκος αυτών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν.4646/2019. Για τα ανωτέρω πρόσωπα καθίσταται υποχρεωτική η υποβολή και συμπλήρωση του εντύπου Ε3. Ο προσδιορισμός των κερδών γίνεται με σκοπό τον υπολογισμό της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κ.Φ.Ε. Συνεπώς, έσοδα και δαπάνες καταχωρούνται επί του ΠΙΝΑΚΑ Ζ΄. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (Απλογραφικά-Διπλογραφικά Βιβλία), κατόπιν μέσω του ΠΙΝΑΚΑ Δ΄ προσδιορίζεται το αποτέλεσμα το οποίο **μέσω του ΠΙΝΑΚΑ ΣΤ΄ (κωδικός 344)** αναμορφώνεται – μηδενίζεται και δε μεταφέρεται στο έντυπο Ε1 για να φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις. Ο φορολογούμενος όμως έχει την υποχρέωση να μεταφέρει το κέρδος του στους ανάλογους κωδικούς 659-660 του ΠΙΝΑΚΑ 6 του Ε1 για την επιβολή ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης και για την κάλυψη τυχόν τεκμηρίων.

Επίσης, οι πλοιοκτήτες ρυμουλκών πλοίων (ατομικές επιχειρήσεις) είτε φορολογούνται με την ειδική φορολογία του ν. 27/1975 είτε με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν.4646/2019 από 1.1.2020 και μετά, συμπληρώνουν ανάλογα τους ίδιους πίνακες του Ε3 καθώς και τους ίδιους κωδικούς 659-660 του ΠΙΝΑΚΑ 6 του Ε1, για τους ίδιους σκοπούς όπως οι αλιείς.

Επιπλέον, οι ίδιοι πίνακες του Ε3 συμπληρώνονται ανάλογα και για τις άλλες ατομικές επιχειρήσεις του ν. 27/1975, από την εκμετάλλευση σκαφών αναψυχής ή επιβατηγών πλοίων ή εκπαιδευτικών ή εφοδιαστικών κ.λπ., καθώς και οι ίδιοι κωδικοί του πίνακα 6 του Ε1 για τους ίδιους σκοπούς όπως οι αλιείς.

Σημειώνεται ότι για τα εισοδήματα αυτά ειδικά για το φορολογικό έτος 2020 δεν επιβάλλεται ειδική εισφορά αλληλεγγύης (άρθρο 298 του ν.4738/2020 – Α' 207, σχετ. Ε.2204/2020).

ΠΙΝΑΚΑΣ Ζ΄. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (Απλογραφικά – Διπλογραφικά Βιβλία)

Ο Πίνακας αυτός συμπληρώνεται από όλες τις επιχειρήσεις, ανεξάρτητα της τήρησης βιβλίων (απλογραφικών ή διπλογραφικών). Όπως προαναφέρθηκε, η συμπλήρωση του πίνακα Ζ΄ προηγείται από αυτή του πίνακα Δ΄, καθόσον από τα έσοδα και έξοδα (υποπίνακες Ζ1, Ζ2) προκύπτει ο προσδιορισμός των αποτελεσμάτων του πίνακα Δ΄.

Οι επιχειρήσεις που τηρούν διπλογραφικά βιβλία θα μεταφέρουν τα δεδομένα των βιβλίων τους στον πίνακα Ζ΄ ο οποίος είναι προσαρμοσμένος στο σχέδιο λογαριασμών του παραρτήματος Γ του ν.4308/2014. Σε περίπτωση που η περιγραφή του λογιστικού σχεδίου της επιχείρησης είναι διαφορετική από το σχέδιο λογαριασμών του ως άνω παραρτήματος, θα πρέπει η επιχείρηση κατ' ανάγκη να προσαρμόσει τα δεδομένα της πάνω σε αυτό με βάση την αντίστοιχη περιγραφή.

Η συμπλήρωση του σχετικού πίνακα Ζ΄ είναι υποχρεωτική και για τις επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία, οι οποίες θα καταχωρούν τα δεδομένα των βιβλίων τους με βάση την προτεινόμενη περιγραφή των λογαριασμών που περιγράφονται στον πίνακα αυτό.

Για τις περιπτώσεις που η καταχώρηση ενός κωδικού του εντύπου προϋποθέτει την προηγούμενη καταχώριση υποπίνακα (υπάρχει σχετική ένδειξη δίπλα από την περιγραφή του κωδικού) για να αντιμετωπιστούν προβλήματα που πιθανόν θα προκύψουν κατά τη χρήση του παρόντος εντύπου λόγω αναντιστοιχίας των δεδομένων των βιβλίων με τα ζητούμενα, υπάρχει και η ένδειξη «λοιπά».

Στους **κωδικούς 161, 261, 361 και 461** «Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών» καταχωρούνται τα έσοδα από την κύρια δραστηριότητα της επιχείρησης, με περαιτέρω ανάλυση με βάση τη σχετική κατηγοριοποίηση του αντίστοιχου εσωτερικού υποπίνακα.

Ειδικότερα, στον **κωδικό 002** του υποπίνακα Ζ1, αναγράφεται η αξία των χονδρικών πωλήσεων των εμπορευμάτων που εμπίπτουν στην παράγραφο 5 του άρθρου 39α του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000) και προσδιορίζονται στην ΠΟΛ.1150/2017εγκύκλιο, ανεξάρτητα εάν η πώλησή τους έχει επιβαρυνθεί ή όχι με Φ.Π.Α. Στον **κωδικό 004** του ίδιου υποπίνακα Ζ1 αναγράφεται η αξία των λιανικών πωλήσεων των εμπορευμάτων που εμπίπτουν στην παράγραφο 5 του άρθρου 39α του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000) και

προσδιορίζονται στην ΠΟΛ.1150/2017 εγκύκλιο και με τις σχετικές διατάξεις οι εν λόγω πωλήσεις θα πρέπει να έχουν επιβαρυνθεί με Φ.Π.Α.

Οι **κωδικοί 181, 281, 381 και 481** «Παροχές σε εργαζόμενους», **185, 285, 385 και 485** «Διάφορα λειτουργικά έξοδα», **198, 298, 398 και 498** «Λοιπά» για τους αντίστοιχους τέσσερις κλάδους δραστηριότητας, αναλύονται σε επιμέρους εσωτερικούς υποπίνακες για την πληρέστερη αποτύπωση των πληροφοριών αυτών, των οποίων η συμπλήρωση είναι υποχρεωτική.

Στους **κωδικούς 800, 820, 840 και 860** «Πωλήσεις Παγίων» και στους **κωδικούς 801, 821, 841 και 861** «Πωλήσεις για λογ/σμο Τρίτων» του Πίνακα Ζ3 καταχωρούνται υποχρεωτικά οι πωλήσεις παγίων και οι πωλήσεις για λογαριασμό τρίτων αντίστοιχα, οι οποίες δεν αθροίζονται στο σύνολο πωλήσεων, όπως αυτό αναγράφεται στους **κωδικούς 161, 261, 361 και 461** «Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών», με περαιτέρω ανάλυση με βάση τη σχετική κατηγοριοποίηση του αντίστοιχου εσωτερικού υποπίνακα.

Στους **κωδικούς 802, 822, 842 και 862** «Αγορές ενσώματων παγίων χρήσης» και **στους κωδικούς 803, 823, 843 και 863** «Αγορές μη ενσώματων παγίων χρήσης» του πίνακα Ζ3 καταχωρούνται υποχρεωτικά οι αγορές ενσώματων και μη ενσώματων παγίων αντίστοιχα, με περαιτέρω ανάλυση με βάση τη σχετική κατηγοριοποίηση του αντίστοιχου εσωτερικού υποπίνακα. Τα ποσά των κωδικών αυτών δεν αθροίζονται στα σύνολα αγορών του Πίνακα Δ'.

Ειδικά για τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος και τους αφανείς αγρότες χωρίς Κ.Α.Δ. (**κωδ.009** με ένδειξη 2 ή 3 οι πωλήσεις των αγροτικών προϊόντων θα συμπληρώνονται στον **κωδικό 361**, ενώ οι αγροτικές επιδοτήσεις που λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό του κέρδους από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα θα συμπληρώνονται στον **κωδικό 362**, όπως έχει ήδη αναλυθεί στον πίνακα Γ2 της παρούσας.

Επισημαίνεται ότι στα πάσης φύσεως έσοδα των επιχειρήσεων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι κάθε είδους επιχορηγήσεις, αποζημιώσεις στα πλαίσια της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι επιδοτήσεις – επιχορηγήσεις, πλην των αγροτικών, αναγράφονται στον Πίνακα Ζ' ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ (Απλογραφικά – Διπλογραφικά Βιβλία) και συγκεκριμένα στον υποπίνακα Ζ'3 (Λοιπά πληροφοριακά στοιχεία) στους **κωδικούς 197, 297 και 497** «Επιδοτήσεις - Επιχορηγήσεις για επενδυτικούς σκοπούς – κάλυψη δαπανών» για την Εμπορική δραστηριότητα, την Παραγωγική δραστηριότητα και την Παροχή Υπηρεσιών, αντίστοιχα.

Για τις επιχορηγήσεις που εισπράττονται στο πλαίσιο αναπτυξιακών νόμων (π.χ. ν.1892/1990, ν.3299/2004) συνεχίζουν να ισχύουν όσα ειδικότερα ορίζονται στις σχετικές

διατάξεις καθώς και οι οδηγίες που έχουν δοθεί για την εφαρμογή τους, ενώ οι επιχορηγήσεις που καταβάλλονται για την κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών, δεν προσauξάνουν τα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά αποτελούν μειωτικό στοιχείο του κόστους της δαπάνης που επιχορηγήθηκε (π.χ. οι επιχορηγήσεις από τον ΟΑΕΔ για την καταπολέμηση της ανεργίας αποτελούν μειωτικό στοιχείο της δαπάνης για αμοιβές προσωπικού, σχετ. ΠΟΛ.1059/2015 εγκύκλιος).

Στο νέο κωδικό **999** του υποπίνακα Z3 προσυμπληρώνεται για πληροφοριακούς σκοπούς το συνολικό ποσό της εισπραχθείσας επιστρεπτέας προκαταβολής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

Τέλος, στους **κωδικούς 196, 296 και 496** καταχωρείται και το εισπραττόμενο ποσό το οποίο χορηγείται ως «Αντιστάθμισμα Νησιωτικού Κόστους», με βάση τις διατάξεις της παρ.2 του άρθρου 7 του ν.4551/2018 (Α' 116), καθόσον σε κάθε περίπτωση αυτό προσauξάνει τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης.

Αναφορικά με το εισπραττόμενο ποσό που αφορά «Αντιστάθμισμα Νησιωτικού Κόστους» για επιδότηση επιχειρήσεων που ασκούν αγροτική δραστηριότητα, αυτό καταχωρείται στον **νέο κωδ.396** του πίνακα Z3 του εντύπου και μεταφέρεται στον κωδ.361 του Πίνακα Z1 (Λοιπά. Κωδ.007 –Υποπίνακα Z1). Επισημαίνεται ότι οι αγροτικές επιδοτήσεις-επιχορηγήσεις που χορηγούνται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ συνεχίζουν να αναγράφονται στον Πίνακα Γ2 και να μεταφέρονται κατά περίπτωση στον Κωδ.362 του Πίνακα Z1.

ΠΙΝΑΚΑΣ Η'. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (παρ.23 άρθρου 72 ν.4172/2013)

Για τη συμπλήρωσή του πίνακα αυτού ισχύουν οι οδηγίες που έχουν δοθεί με την ΠΟΛ.1043/2017 εγκύκλιό μας.

ΠΙΝΑΚΑΣ Θ'. ΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΟΥ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΟΜΙΛΟ ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ (ΕαΧ.) ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ 4484/2017 Η' 4490/2017 Η' 4534/2018

Ο Πίνακας αυτός συμπληρώνεται από νομικά πρόσωπα, τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα και είναι μέλη Ομίλου Πολυεθνικών Επιχειρήσεων (Όμιλος ΠΕ), ο οποίος Όμιλος έχει υποχρέωση υποβολής Έκθεσης ανά Χώρα (ΕαΧ), με βάση τα οριζόμενα στις διατάξεις των νόμων 4484/2017 (Α'110) ή 4490/2017 (Α'150) ή 4534/2018 (Α' 77).

Στην ένδειξη «Επωνυμία Ομίλου», θα συμπληρωθεί η επωνυμία του Ομίλου Πολυεθνικών Επιχειρήσεων (Όμιλος ΠΕ) στον οποίο ανήκει το νομικό πρόσωπο. Περαιτέρω,

συμπληρώνεται η υποχρέωση υποβολής ή όχι Έκθεσης ανά Χώρα (ΕαΧ) από το ίδιο το νομικό πρόσωπο.

Εφόσον η υποχρέωση υφίσταται (ΝΑΙ), στον **κωδικό 671** αναγράφεται το Κράτος/Δικαιοδοσία στο οποίο έχει τη φορολογική κατοικία η Τελική Μητρική Οντότητα του Ομίλου Πολυεθνικών Επιχειρήσεων (Όμιλος ΠΕ) (π.χ. Ελλάδα ή Γερμανία, ή κ.λπ.).

Εφόσον το νομικό πρόσωπο δεν υποβάλει το ίδιο την ΕαΧ εκ μέρους του Ομίλου ΠΕ (ΟΧΙ), στον **κωδικό 672** αναγράφεται το Κράτος/Δικαιοδοσία στο οποίο θα υποβληθεί η Έκθεση ανά Χώρα (ΕαΧ) (π.χ. Ελλάδα ή Γερμανία, ή κ.λπ.).

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι΄. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Ν.4557/2018 ΠΕΡΙ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Ο πίνακας αυτός συμπληρώνεται υποχρεωτικά από υπόχρεους του άρθρου 5 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), οι οποίοι εποπτεύονται από την Α.Α.Δ.Ε. δυνάμει της παραγράφου (ε) του άρθρου 6 του ίδιου νόμου και συγκεκριμένα τους εξωτερικούς λογιστές – φοροτεχνικούς, νομικά πρόσωπα παροχής λογιστικών - φοροτεχνικών υπηρεσιών και ιδιώτες ελεγκτές, μεσίτες ακινήτων και εμπόρους και εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας.

Τα πεδία της στήλης «Δραστηριότητα» συμπληρώνονται από όλους τους υπόχρεους με βάση την κατηγοριοποίηση της αναδυόμενης λίστας τιμών.

Τα πεδία της στήλης «Είδος συναλλαγής» συμπληρώνονται μόνο από τους μεσίτες ακινήτων με βάση την κατηγοριοποίηση της αναδυόμενης λίστας τιμών.

Τα πεδία των στηλών «Πλήθος συναλλαγών Εκάστη $\geq 10.000,00$ €», «Σύνολο αξίας συναλλαγών» και «Σύνολο αξίας συναλλαγών σε μετρητά» συμπληρώνονται μόνο από τους μεσίτες ακινήτων και τους έμπορους και εκπλειστηριαστές αγαθών μεγάλης αξίας. Ειδικότερα στη στήλη «Πλήθος συναλλαγών Εκάστη $\geq 10.000,00$ €» συμπληρώνεται το πλήθος των συναλλαγών που εκάστη εξ αυτών υπερβαίνει το ποσό των 10.000 ευρώ και στη στήλη «Σύνολο αξίας συναλλαγών» συμπληρώνονται το σύνολο της αξίας των εν λόγω συναλλαγών. Στη στήλη «Σύνολο αξίας συναλλαγών σε μετρητά» συμπληρώνεται η συνολική αξία των συναλλαγών της προηγούμενης στήλης που πραγματοποιήθηκαν με μετρητά.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ Α.Α.Δ.Ε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 2 αυτού)
2. Επιχειρησιακή Δ/ση ΣΔΟΕ Αττικής & Επιχειρησιακή Δ/ση ΣΔΟΕ Μακεδονίας
3. Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
4. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ και στην Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη της ΑΑΔΕ)

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες πινάκων Α', Β' (εκτός των αριθ.1 και 2 αυτού), Ζ', Η', Θ', Ι', ΙΒ', ΙΓ', ΙΔ', ΙΕ', ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ', ΙΘ', Κ', ΚΑ', ΚΒ' και ΚΓ'
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Γενική Γραμματεία Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γενική Δ/ση Αγοράς, Δ/ση Εταιρειών, Πλ. Κάνιγγος, Τ.Κ. 101 81, Αθήνα
3. Υπουργείο Οικονομικών, Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ), Βουλής 7 – Τ.Κ. 105 62 ΑΘΗΝΑ
4. ΔΤΔ – Εγκεκριμένοι Οικονομικοί Φορείς
5. Γραφείο κ. Υπουργού Οικονομικών
6. Γραφείο κ. Υφυπουργού Οικονομικών
7. Γραφείο Γενικής Γραμματέως Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Διοίκησης

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο κ. Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο κας. Γενικής Διευθύντριας Φορολογικής Διοίκησης
3. Γραφεία κ.κ. Γενικών Διευθυντών
4. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας - Τμήματα Α', Β', Γ'
5. Διεύθυνση Επιχειρησιακών Διαδικασιών
6. Διεύθυνση Ανάπτυξης Φορολογικών Εφαρμογών
7. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης της Α.Α.Δ.Ε.
8. Αυτοτελές Τμήμα Συντονισμού Μεταρρυθμιστικών Δράσεων και Επικοινωνίας